

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Gäller 2024-09-30 – 2025-09-29

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Varför Plan mot diskriminering och kränkande behandling?	3
Främja, förebygga och åtgärda:	3
Kyrkbyns förskolas vision, ansvar samt delaktighet:	4
Kommunens övergripande rutiner och åtgärder vid misstänkta kränkningar:	5
Upptäcka, anmäla, utreda och dokumentera:	5
Utvärdering och analys av föregående års plan mot diskriminering och kränkande behandling:	6
Utvärdering och analys av föregående års kartläggningar och sammanställningar:	6
Främjande insatser:	7
Förebyggande åtgärder:	8
Prioriterade mål detta läsår:	9
Till dig som förälder:	9
Till dig som barn/elev:	9
Barn/elever och vårdnadshavares delaktighet:	10
Begrepp:	10
Diskrimineringsgrunderna:	11

VARFÖR PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING?

Enligt Skolverket och gällande lagstiftning: skollagen¹ och Diskrimineringslagen², ska huvudmannen årligen se till att det upprättas planer mot kränkande behandling, en för varje enskild verksamhet. Syftet med planen är att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska vara ”levande” i den meningen att den ständigt ska vara aktuell i verksamhetens dagliga arbete. Planen ska enligt Skolverkets rekommendationer innehålla:

- en översikt över de mål som verksamheten har satt upp för det förebyggande arbetet
- en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkningar
- en redovisning av vilka åtgärder verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året
- en redovisning av hur åtgärderna i den föregående årsplanen har genomförts.

I planerna ska det anges vem som är ansvarig för att respektive åtgärd genomförs, samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Detta är enhetens plan för detta läsår.

FRÄMJJA, FÖREBYGGA OCH ÅTGÄRDA:

Vi arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande. Det är olika arbetsätt som ser till att alla barn/elever har en trygg vardag fri från kränkande behandling och diskriminering. De olika arbetsätten innebär:

- Främjande arbete handlar till exempel om att arbeta för att alla barn och elever är lika mycket värda, att vi bemöter varandra på ett trevligt och respektfullt sätt och att alla som deltar i verksamheten är inkluderade. Verksamheten identifierar och stärker de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Det främjande arbetet genomförs oavsett om det finns aktuella problem eller inte och riktar sig till alla barn/elever.
- Förebyggande arbete handlar om att hitta och förhindra risker för utsatthet, exempelvis platser eller situationer utomhus, vid skåpen och omklädningsrum. Arbetet utgår från konkreta behov eller riskområden som verksamheten har upptäckt eller synliggjort vid kartläggning.
- Åtgärdande arbete handlar om att agera: stoppa, utreda och åtgärda då barn/elever betar sig på ett sätt som får någon att bli ledsen eller må dåligt. Barn/elever ska veta att de ska vända sig till en vuxen för att få hjälp.

¹ [Skollag \(2010:800\) | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#) Främst kap 6.

² [Diskrimineringslag \(2008:567\) | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#)

KYRKBYNS FÖRSKOLAS VISION, ANSVAR SAMT DELAKTIGHET:

Vision: All personal inom förskolan i Kyrkbyn tar aktivt avstånd från alla former av kränkande behandling och diskriminering. På vår förskola ska alla känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt för den man är. Personalen ska aktivt främja barns lika rättigheter och möjligheter. Alla som lämnar vår förskola ska minnas sin förskoletid med glädje.

Verksamheter som omfattas av planen:

- Kyrkbyns förskola: avdelningarna Kullan, Masen, Bäverhyddan och Solstrålen.

Ansvarig för planen:

- Rektor i samarbete med all personal på förskolan.

Barns delaktighet:

- Vi samtalar med barnen om hur vi skall vara mot varandra.
- Vi hjälper barn att sätta ord på sina känslor. Barnen ska ha inflytande över sin vardag på förskolan.
- Vi reflekterar med barnen kring det sociala samspelet, t ex vid konflikter.

Vårdnadshavarnas delaktighet:

- Vid introduktionen och på mötet för vårdnadshavare delges vår plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Vi berättar om förskolans värdegrund och barnens lika värde.
- Pedagogerna är lyhörda för vårdnadshavarnas frågor och tankar kring deras barn i vardagssituationer på förskolan.

Personalens delaktighet:

- All personal är delaktiga vid upprättandet och vid utvärdering av planen. Personalen arbetar dagligen med de förebyggande och främjande åtgärderna. Nyanställda/ vikarier/ studenter/ praktikanter får information när de introduceras i verksamheten.
- Skapa goda relationer med/mellan barnen.
- Varje barn är en tillgång och ska få känna/veta att just hen är unik.
- Bemöta och bekräfta varje barn varje dag.
- Utifrån barnens intressen, erfarenheter och behov forma vår verksamhet.
- Stärka barns goda handlingar.
- Erbjud en variation av pedagogiska miljöer och material.
- Skapa god kontakt och tillit mellan pedagog och vårdnadshavare så att de känner sig trygga med att lämna sina barn hos oss.

- Gemensamt förhållningssätt utifrån förskolans värdegrund.
- Öppet och tillåtande klimat där vi respekterar och tillåter att vi är olika.
- Alla är viktiga för vår verksamhet.
- Alla blir sedda och positivt bemötta.
- Att vi pedagoger har kul ihop.

Förankring av planen:

Rektor och personal ansvarar för att vårdnadshavare, köks- och städpersonal som kommer i kontakt med barnen känner till denna plan. Att förankra visionen hos barnen är pedagogernas ansvar.

Planen går att hitta på Gagnefs hemsida och under länkar i Vklass som också går till kommunens hemsida samt i hallen på respektive avdelning.

KOMMUNENS ÖVERGRIPANDE RUTINER OCH ÅTGÄRDER VID MISSTÄNKTA KRÄNKNINGAR:

- All personal ska villkorlös, utan dröjsmål, vid misstanke om att barn/elev blivit kränkt anmäla detta till respektive chef/rektor.
- Anmälan görs digitalt via [KBI/ Draftit](#). (Digitalt ärendehanteringssystem för att utreda diskriminering och kränkande behandling.)
- Rektor ansvarar för att ärendet utreds omgående via Draftit.
- Rektor gör en anmälan till huvudmannen via Draftit.
- Barn och utbildningsförvaltningen redovisar kontinuerligt antal fall av diskriminering och kränkande behandling på Barn- och utbildningsnämnden. Årligen görs en aggregerad uppföljning av huvudman, både av enheternas Planer mot diskriminering och kränkande behandling, samt läsårets Draftit-sammanställning.

Om ett barn/elev känner sig kränkt av någon vuxen ska detta tas på extra stort allvar då barnet kan anses stå i beroendeställning till den vuxne. Barnet eller dennes vårdnadshavare ska omedelbart kontakta/berätta för personal eller rektor.

UPPTÄCKA, ANMÄLA, UTREDA OCH DOKUMENTERA:

Enligt skollag 6 kap. 10§ är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Enl. 2 kap. 7§ diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller elev anser sig blivit utsatt för kränkande eller diskriminerande behandling, skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna

UPPTÄCKA OCH ANMÄLA:

- Alla som arbetar i förskolan är skyldig att alltid ingripa direkt i konflikter mellan barn där tilltal, kroppsspråk och handgripligheter kan uppfattas som trakasserier/kränkningar.
- Alla som arbetar i förskolan är skyldiga att anmäla till huvudman så fort ett barn visar eller säger att det känner sig kränkt. Kränkingsanmälan sker alltid när ett barn gjort illa ett annat barn.
- Alla som arbetar i förskolan är skyldiga att anmäla om ett barn blir kränkt av någon av förskolans medarbetare. Först till den som utfört kränkningen , sedan till ansvarig chef.
- Vårdnadshavare kontakter förskolan om barnet berättar om trakasserier eller kränkningar.

UTREDA OCH DOKUMENTERA:

- Den pedagog som uppmärksammat händelsen pratar med alla inblandade. Beroende på situation sker detta enskilt eller i grupp. Viktigt att alla får berätta sin version och blir lyssnade på.
- Vårdnadshavare informeras om det som hänt.
- Det inträffade ska dokumenteras.
- Övriga i arbetslaget informeras muntligt eller via dokumentationen.

Ansvar:

- Förskolans medarbetare ansvarar för utredning då ett barn blivit kränkt av ett annat barn.
- Ansvarig chef/rektor ansvarar för utredning då ett barn blivit kränkt av en vuxen.
- Ansvarig chef/rektor ansvarar för om en vuxen blir kränkt av en annan vuxen.

UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖREGÅENDE ÅRS PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING:

Målen var:

- Att alla som jobbar på förskolan ska kunna göra kränkingsanmälningar på Drafit.
- Att vår förskola ska präglas av utveckling, engagemang, lekfullhet och glädje.
- Att alla barn ska känna sig trygga på förskolan.

UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖREGÅENDE ÅRS KARTLÄGGNINGAR OCH SAMMANSTÄLLNINGAR:

Enbart en kränkingsanmälan har lämnats in av förskolan föregående läsår. Vad beror det på att vi inte har fler? Beror det på att vi inte anmäler det som sker, eller vet pedagogerna inte hur man gör eller sker det inga kränkningar på vår förskola?

Vi behöver fortsätta att utbilda i hur man gör en kränkingsanmälan och att ta upp olika händelser till diskussion för att se om det är sådant som måste anmälas.

Vi har arbetat med kamratfrämjande aktiviteter som vi tidigare sett gett goda resultat av och anpassar verksamheten efter de behov som finns i barngruppen.

Varje år startar vi om med nya barngrupper och behöver arbeta ihop grupperna till en harmonisk enhet, vilket är ett arbete som fortlöper under hela året. Den första tiden används därför till att lära känna varandra och samla information om barnen genom observationer och samtal med vårdnadshavare.

Vi uppmuntrar barnen att komma till oss om en konflikt uppstår så att vi tillsammans kan lösa det, för att barnen med stigande ålder och mognad ska kunna lösa mindre konflikter själva. När en situation uppstår tar vi tag i den omgående och låter alla inblandade komma till tals under ordnade former på ett åldersanpassat sätt.

Vi vill att flickor och pojkar ska ha samma möjligheter att prova, utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller. Vi lyfter allas lika värde trots olikheter som till exempel etnicitet, kulturell bakgrund eller religion.

Vårt mål värdegrundsmål 2024-25:

- Alla barn på Kyrkbyns förskola ska känna sig trygga och att kränkningar inte ska förekomma.

FRÄMJANDE INSATSER:

Främjande insatser, arbetssätt och rutiner :

Värdgrundsarbetet innebär följande för oss pedagoger på Kyrkbyns förskola:

Vi ska:

- Stimulera barnens samspel och aktivt samtala om allas lika värde.
- Skapa förutsättningar för ett gott socialt klimat ute och inne.
- Vara närvarande och lyhörda i barnens sociala samspel

- Kalla till utvecklingssamtal varje termin, inbjudna till informationsmöte för vårdnadshavare
- Föra en kontinuerlig dialog med vårdnadshavare om barnens trivsel och mående vid lämning och hämtning.
- Bemötandet av vårdnadshavare är en viktig del av det förebyggande värdgrundsarbetet.

- Vi använder oss av Vklass för att göra vårdnadshavare delaktiga i verksamheten.
- All personal på förskolan ska arbeta aktivt som goda förebilder genom att ha ett förhållningssätt som överensstämmer med "Den goda förskolan" och grundpelarna.
- Skapa förutsättningar för ett gott socialt klimat ute och inne.
- Alla är viktiga för vår verksamhet.
- Alla blir sedda och positivt bemötta.
- Vi tänker på hur vi pratar om varandra
- Öppet och tillåtande klimat där vi respekterar och tillåter att vi är olika

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER:

Förskolan arbetar med ett gemensamt förhållningssätt enligt "Den goda förskolan", ett dokument som personal inom förskolan gemensamt tagit fram.

En förebyggande åtgärd är vår gemensamma barnsyn:

- Varje barn är en unik, värdefull individ med kunskap, erfarenheter, intressen och talanger.
- Barn är nyfikna, kreativa, kluriga och har egna tankar och idéer.
- Barn är kompetenta, aktiva, vetgiriga och vill lära sig.
- Barn är empatiska, omtänksamma och sociala.
- Barn är fantasifulla och lekfulla.
- Alla barn är lika mycket värda och har rätt till likvärdigt bemötande.
-

Förskolans medarbetare:

- är lyhörda för barnens behov av variation, planerar och anpassar vardagen utifrån detta samt erbjuder många positiva möten.
- är lyhörda för att möta barnets nyfikenhet och ger utmaningar utifrån barnens ålder och mognad.
- bekräftar barnen utifrån ett positivt förhållningssätt.
- är närvarande i barns lek och i barnens vardag, både som tydliga vuxna, följsamma vägledare, medupptäckare och gränssättare.

PRIORITERADE MÅL DETTA LÄSÅR:

Mål	Åtgärder/insatser	Ansvarig	Datum när arbetet påbörjas	Datum när arbetet avslutas
Alla som jobbar på förskolan ska kunna göra anmälningar i Draftit	Vi går igenom hur en anmälan görs på ett APT under HT 2024	Rektor	2024-09-30	2024-12-31
Vår förskola ska präglas av utveckling, engagemang, lekfullhet och glädje	Vi ska prata gott om alla barn och vuxna. Viktigt att alla visar glädje och nyfikenhet.	Alla	2024-09-30	2025-09-29
Alla barn ska känna sig trygga på förskolan och mötas med respekt.	Genom att alla pedagoger följer och genomför de främjande arbetsinsatser som de tagit fram.	Förskollärarna och övrig personal i förskolan.	2024-09-30	2025-09-30/29

TILL DIG SOM FÖRÄLDER:

Om du misstänker att ditt barn eller något annat barn utsätts för diskriminering eller kränkande behandling ska du i första hand vända dig till någon i personalen. Det kan vara svårt att ta till sig att ens egna barn kränker andra barn men även i detta fall är det viktigt att prata med personalen. Alla måste ta ett gemensamt ansvar och arbeta för barnens trygghet och samhörighet.

TILL DIG SOM BARN/ELEV:

En kränkning är när du blivit så illa behandlad att du känner dig ledsen, sårad eller mindre värd. En kränkande handling är en handling som du inte har bett om ska ske, det kan till exempel vara att någon slår dig, säger något elakt till dig, fryser ut dig, inte låter dig vara med eller är elak mot dig över nätet. Om du känner dig kränkt, ledsen eller sårad eller ser någon annan som är utsatt, berätta så snart som möjligt för en vuxen på skolan eller hemma.

BARN/ELEVER OCH VÅRDNADSHAVARES DELAKTIGHET:

Alla får ta del av planen, den ligger på Gagnefs hemsida och länkad från Vklass samt uppsatt i hallen på respektive avdelning.

BEGREPP:

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Till exempel om en elev får sämre betyg och det har samband med hans etniska tillhörighet.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering är när det finns en regel som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempelvis är om alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de barn som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en verksamhet inte genomför skäliga åtgärder för att en person med funktionsnedsättning ska kunna ta del av verksamheten. Ett exempel på bristande tillgänglighet kan vara att en elev med dyslexi inte får stöd i undervisningen.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Exempel på trakasserier kan vara en lärare som hånar en elev för att han bär kippa.

Sexuella trakasserier

Med sexuella trakasserier menas ett beteende av sexuell natur som är oönskat av den som blir utsatt för det. Det kan till exempel vara att en lärare är sexuellt närgången mot en elev.

Instruktioner att diskriminera

Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Kränkande behandling

I 1 kap. skollagen och i läroplanerna används begreppet kränkande behandling brett och omfattar då alla typer av kränkningar inklusive diskriminering enligt diskrimineringslagen och även diskriminering med koppling till andra omständigheter som gäller den enskilde som person. I 1 kap.2 § Regeringsformen står

att "Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person". I 6 kap. skollagen avgränsas kränkande behandling till att avse ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen. I den här texten används begreppet "kränkningar" för att beskriva alla typer av kränkningar som avses i 1 kap. skollagen, alltså omfattande även alla former av och grunder för diskriminering. När begreppet "kränkande behandling" används här menar vi kränkningar såsom begreppet används i 6 kap. skollagen.³

DISKRIMINERINGSGRUNDERNA:

Kön

att någon är kvinna eller man. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön. Lag (2014:958).

Könsöverskridande identitet eller uttryck

att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

Etnisk tillhörighet

nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande

Funktionsnedsättning

varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Sexuell läggning:

homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Ålder

uppnådd levnadslängd.

Källa för diskrimineringsgrunderna: ⁴

³ Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda - Hur skolan kan arbeta mot trakasserier och kränkningar. Skolverket, Stockholm 2019

⁴ [Diskrimineringsombudsmannen | DO](#) 2023-06-27